

GHI DUL

PRODUCĂTORULUI DE ENERGIE ELECTRICĂ DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE

CUPRINS

1. DE CE PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE?
2. ETAPE IN REALIZAREA UNEI CAPACITATI DE PRODUCERE E-SRE, COMERCIALIZAREA E-SRE SI BENEFICIAREA DE SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE
3. VREAU SĂ REALIZEZ O CAPACITATE DE PRODUCERE E-SRE. CE ACTE SUNT NECESARE?
5. CUI ȘI CUM VÂND E-SRE?
6. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE DIN ROMÂNIA
7. CUM OBȚIN ȘI CUI VÂND CERTIFICATE VERZI?
8. ALTE INFORMAȚII UTILE
9. RECOMANDĂRI

ANRE
2005

1. DE CE PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE

Promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie (E-SRE) reprezintă un imperativ al perioadei actuale motivat de: protecția mediului, creșterea independenței energetice față de importuri prin diversificarea surselor de aprovizionare cu energie, precum și motive de ordin economic și de coeziune socială.

Directiva 2001/77/CE a Parlamentului și Consiliului European privind promovarea energiei electrice produse din surse de energie regenerabile pe piața internă, reprezintă prima acțiune concretă a Uniunii Europene de atingere a obligațiilor de reducere a emisiilor cu gaze cu efect de seră la care s-au angajat prin ratificarea Protocolului de la Kyoto.

România a fost printre primele țări candidate la Uniunea Europeană care a transpus în legislația proprie prevederile Directivei 2001/77/CE (HG nr. 443/2003, cu modificarea din HG 958/2005) și-a stabilit ținta orientativă pentru anul 2012 de 33%, reprezentând ponderea E-SRE din consumul intern brut de energie electrică.

2. ETAPE IN REALIZAREA UNEI CAPACITATI DE PRODUCERE E-SRE, COMERCIALIZAREA E-SRE SI BENEFICIAREA DE SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE

- ✓ obținerea avizelor și autorizațiilor necesare construirii,
- ✓ construirea obiectivului,
- ✓ obținerea licenței de producere a energiei electrice,
- ✓ obținerea calificării pentru producție prioritară de energie electrică a capacității de producție,
- ✓ înscrierea la OPEE (SC Opcom SA) - pentru a vinde E-SRE pe piața pentru ziua următoare (PZU)
- ✓ înscrierea la OTS (CN Transelectrica SA) - pentru a obține certificate verzi (CV),
- ✓ înscrierea la OPCV (SC Opcom SA) – pentru a participa la piața centralizată de CV,

Producătorul de E-SRE poate vinde E-SRE pe piața de energie electrică, ca orice alt producător, pentru care obține prețul pieței, iar pentru acoperirea integrală a costurilor de producere și obținerea unui profit rezonabil primește pentru fiecare 1 MWh de energie electrică livrat în rețea un certificat verde (CV) care poate fi tranzacționat în limitele de preț stabilite de ANRE.

Producătorul de E-SRE poate vinde E-SRE în baza unui contract bilateral sau pe PZU.

Glosar de termeni

Autorizație de înființare – act tehnic și juridic emis de ANRE, prin care, la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau străine, acesteia i se acordă permisiunea de a realiza sau re tehnologiza și de a pune în funcțiune capacități de transport sau de distribuție a energiei electrice, de producere a energiei electrice/termice și termice în cogenerare

Centrală modernizată – centrală la care a fost executat un ansamblu de lucrări care au condus la îmbunătățirea caracteristicilor tehnico-economice și de mediu ale acesteia și a căror valoare a reprezentat cel puțin 30% din valoarea de înlocuire a centralei

Cerere anuală de certificate verzi – numărul de certificate verzi corespunzătoare cotei anuale legal stabilite și se calculează ca produs dintre cota obligatorie și consumul național brut de energie electrică din acel an

Certificat verde – document care atestă o cantitate de 1 MWh de energie electrică produs din surse regenerabile de energie electrică și livrat în rețea. Certificatul verde se poate tranzacționa distinct de cantitatea de energie electrică asociată acestuia, pe o piață a contractelor bilaterale sau pe piața centralizată de certificate verzi

Energie electrică produsă din surse regenerabile de energie E-SRE – energia electrică produsă de centrale care utilizează numai surse regenerabile de energie, precum și proporția de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie în centrale hibride care utilizează și surse convenționale de energie, incluzând energia electrică consumată de sistemele de stocare a purtătorilor de energie convențională și excluzând energia electrică obținută de aceste sisteme

Furnizor de energie electrică - persoana juridică, titulară a unei licențe de furnizare, care comercializează energia electrică pe piața de energie electrică

Licență – act tehnic și juridic emis de ANRE, prin care, la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau străine, acesteia i se acordă permisiunea de exploatare comercială a unor capacități energetice din sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare sau de a presta servicii necesare funcționării coordonate a SEN, respectiv pieței de energie electrică

Notificare fizică în dezechilibru - O Notificare fizică în care suma producției, importurilor și schimburilor contractuale primite nu este egală cu suma consumului, exporturilor și schimburilor contractuale livrate de respectivul participant

Lunar producătorul de E-SRE:

- Primește CV de la OTS pentru E-SRE livrată în rețeaua electrică
- Vinde CV în baza unui contract bilateral sau pe piața centralizată de CV
- Primește contravaloarea CV vândute.
- Informează OPCV asupra CV vândute în contracte bilaterale.

La sfârșitul unui an în care oferta anuală de CV a fost mai mică decât cererea anuală de CV, primește contravaloarea CV nevândute la valoarea minimă a CV aprobată de ANRE pentru anul respectiv.

3. VREAU SĂ REALIZEZ O CAPACITATE DE PRODUCERE A E-SRE. CE ACTE SUNT NECESARE?

Acte emise de autoritatea administrației publice județene sau locale, după caz:

- **certificat de urbanism** – conține inclusiv precizări privind toate avizele care trebuie obținute;
- **autorizație de construire.**

Acte emise de operatorul rețelei electrice la care se racordează instalația

- **aviz de amplasament** – emis conform *Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament* aprobată prin Ordin ANRE nr. 38/2003;
- **aviz tehnic de racordare** – emis conform *Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes local*, aprobat prin HG nr. 867/2003.

Acte emise de ANRE

- **autorizație de înființare**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice*, aprobat prin HG nr. 540/2004;
  - ✓ numai pentru obiective energetice având puterea instalată mai mare de 10 MW .
- **licența de producere E-SRE**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice*, aprobat prin HG nr. 540/2004;
  - ✓ numai pentru obiective energetice având puterea instalată mai mare de 250 kW;
- **calificarea pentru producție prioritară de energie electrică** – conform *Regulamentului pentru calificare a producției prioritare de energie electrică*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 33/2004.

Glosar de termeni

Ofertă anuală de certificate verzi – numărul de certificate verzi emise în cursul unui an de către Operatorul de Transport și de Sistem

Operator rețea – Operatorul de distribuție, Operatorul de Transport și de Sistem -OTS

Operator de Distribuție - Entitate operatională care detine, exploatează, intretine, modernizează și dezvoltă rețeaua electrică/termică de distribuție

Operator Piață de Energie Electrică – persoană juridică ce asigură tranzacționarea cantităților de energie pe piața de energie electrică și care determină prețurile pe piața pentru ziua următoare. Operatorul Pieței de Energie Electrică este SC OPCOM SA

Operator Piață de Certificate Verzi – persoană juridică ce asigură tranzacționarea certificatelor verzi și care determină prețurile pe piața centralizată a certificatelor verzi. Operatorul Pieței de Certificate Verzi este SC OPCOM SA

Operator de Transport și de Sistem – persoană juridică, titulară de licență pentru transportul energiei electrice și servicii de sistem. Operatorul de Transport și de Sistem este CN TRANSELECTRICA SA.

Piață centralizată de certificate verzi – cadrul de desfășurare a tranzacțiilor cu certificate verzi între participanții la piață, organizat și administrat de sc OPCOM SA, pe baza unor reguli specifice

Piață a contractelor bilaterale de certificate verzi – totalitatea contractelor bilaterale negociate între producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii de energie electrică pentru vânzarea/cumpărarea de certificate verzi

Piață pentru ziua următoare – piață centralizată pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice administrată de S.C. OPCOM S.A.

Preț de închidere a pieței – preț la care sunt încheiate tranzacțiile de energie electrică pe piața pentru ziua următoare într-o anumită zonă de tranzacționare, pe un anumit interval de tranzacționare

Producție prioritară – producția calificată de energie electrică a unui producător/configurație pentru care sunt acordate drepturi preferențiale de preluare pe piața angro de energie electrică

4. CUI ȘI CUM VÂND E-SRE?

E-SRE poate fi vândută:

- prin contracte bilaterale, încheiate cu furnizori de energie electrică sau cu consumatorii eligibili, la prețuri negociate cu aceștia;
- pe piața centralizată de energie electrică pentru ziua următoare (PZU).

La vânzarea E-SRE pe PZU:

- E-SRE este preluată cu prioritate la piața de energie electrică ;
- prețul primit este prețul de închidere a pieței (PIP) ;
- dacă într-un interval orar E-SRE nu este preluată (echilibrul producție-consum se realizează numai din contractele bilaterale de vânzare-cumpărare energie electrică încheiate), producătorul de E-SRE face notificare fizică în dezechilibru și primește prețul stabilit pentru astfel de situații.

5. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE DIN ROMÂNIA

Cine beneficiază de sistemul de promovare? E-SRE produsă din energie eoliană, energie solară, geotermală, biomasă, a valurilor, hidrogen, precum și energia electrică produsă în centrale hidroelectrice cu o putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW, puse în funcțiune sau modernizate începând cu anul 2004.

Care este sistemul de promovare? România a adoptat sistemul cotelor obligatorii combinat cu sistemul de comercializare a certificatelor verzi la prețuri limitate inferior și superior de către ANRE.

Ce înseamnă cote obligatorii? Pentru fiecare an, începând din 2005 și până în 2012 inclusiv, sunt stabilite prin lege, cote obligatorii de E-SRE pe care furnizorii de energie electrică trebuie să le furnizeze consumatorilor deserviți.

Furnizorii de energie electrică demonstrează îndeplinirea cotelor prin numărul de certificate verzi (CV) achiziționate care trebuie să fie egal cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii și cantitatea de energie electrică furnizată consumatorilor.

Pentru neîndeplinirea cotei anuale obligatorii furnizorii plătesc la OTS contravaloarea CV neachiziționate, astfel:

- în perioada 2005-2007, la o valoare reprezentând o dată și jumătate valoarea maximă de tranzacționare a certificatelor verzi;

Glosar de termeni

Retea electrică - ansamblul de linii, inclusiv elementele de susținere și de protecție a acestora, stațiile electrice și alte echipamente electroenergetice conectate între ele. Rețeaua electrică poate fi rețeaua de transport sau rețeaua de distribuție

Sistem de cote obligatorii – mecanism de promovare a producerii de energie electrică din surse regenerabile de energie, prin achiziția de către furnizori a unor cote obligatorii de energie electrică produsă din aceste surse în vederea vânzării către consumatorii deserviți

Surse regenerabile de energie – Surse de energie nefosile, cum sunt: vântul, soarele, apele geotermale, valurile, mările, hidroenergia, biomasă, gazul de fermentare a deșeurilor denumit gazul de depozit, gazul de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogazul

- de la 1 ianuarie 2008, la o valoare dublă față de valoarea maximă de tranzacționare a certificatelor verzi.

Baza legală

Legislație primară în domeniul SRE

- ✓ Legea energiei electrice nr. 318/2003
- ✓ HG nr. 1535/2003 privind aprobarea Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1429/2004 pentru aprobarea Regulamentului de certificare a originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 958/2005 pentru modificarea HG nr. 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie și pentru modificarea și completarea HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie

Legislație secundară în domeniul SRE:

- ✓ Ordinul ANRE nr. 23/2004 privind procedura de supraveghere a emiterii garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie
- ✓ Regulamentul de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 15/2005
- ✓ Metodologia de stabilire a valorilor minime și maxime de tranzacționare a certificatelor verzi, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 19/2005
- ✓ Ordinul ANRE nr. 20/2005 privind aprobarea valorilor minime și maxime de tranzacționare a certificatelor verzi

6. CUM OBȚIN ȘI CUI VÂND CERTIFICATELE VERZI?

- ✓ Certificatele verzi (CV) sunt emise de OTS conform Procedurii de emiterie a certificatelor verzi avizată de ANRE.
- ✓ CV se emit la cerere după obținerea de la ANRE a calificării unităților de producere a E-SRE pentru producție prioritară
- ✓ Calificarea unităților de producere a E-SRE pentru producție prioritară se face:
  - de regulă anual
  - pentru întreaga producție de E-SRE
  - pentru întreaga capacitate
- ✓ E-SRE se califică drept producție prioritară necontrolabilă cu excepția:
  - E-SRE produsă din biomasă&surse convenționale de energie
  - E-SRE produsă din surse geotermale
  - E-SRE produsă din surse hidro utilizate în centrale cu puteri instalate ≤ 10 MW cu posibilitate de control a debitului uzinat de cel puțin o zi
- ✓ Lunar, producătorii de E-SRE primesc de la OTS pentru fiecare 1MWh de energie electrică livrată în rețea câte un CV pe baza informațiilor operatorii rețelelor la care sunt conectate instalațiile producătorilor.

- ✓ Producătorii de E-SRE pot vinde CV:
  - prin contracte bilaterale încheiate cu furnizori de energie electrică, la prețuri negociate cu aceștia;
  - lunar, pe o piață centralizată a CV, distinctă de piața energiei electrice, organizată și administrată de Operatorul Pieței de Certificate Verzi (OPCV).
- ✓ Prețul de comercializare al CV trebuie să se încadreze între valorile minimă și maximă stabilite anual de ANRE.
- ✓ Pentru perioada 2005-2012 valoarea anuală minimă și maximă de tranzacționare a certificatelor verzi este echivalentul în lei al sumei de 24 Euro/certificat, respectiv echivalentul în lei al sumei de 42 Euro/certificat, calculată la cursul de schimb stabilit de Banca Națională a României, pentru ultima zi lucrătoare a lunii decembrie din anul precedent.
- ✓ Dacă oferta anuală de CV este mai mică decât cererea anuală de CV, în anul următor anului de analiză, producătorul de E-SRE primește de la OTS contravaloarea CV nevândute la prețul minim al CV stabilit de ANRE.

7. CINE CE FACE ?

ANRE

- Monitorizează dezvoltarea și funcționarea pieței de CV

OTS:

- Emite lunar CV;
- Comunică lunar producătorilor de E-SRE, ANRE și OPCV lista producătorilor care au primit CV și numerele de ordine ale acestora
- Facturează și colectează sumele de bani provenite de la furnizorii care nu și-au îndeplinit cota obligatorie impusă;

OPCV:

- Prognozează anual și face publică cererea și oferta de CV la nivel național;
- Înregistrează contractele bilaterale și datele privind tranzacțiile realizate în baza acestora între producătorii de E-SRE și furnizorii de energie electrică;
- Înființează și actualizează Registrul CV;
- Înregistrează participanții la piața centralizată de CV;
- Asigură funcționarea pieței centralizate de CV;
- Afișează lunar cererea cumulată de CV și oferta cumulată de CV de la începutul anului în curs;
- Transmite trimestrial ANRE un raport privind evoluția pieței de CV.

Operatorii de distribuție:

- Transmit lunar la OTS cantitățile de E-SRE livrate în rețea de producătorii racordați la rețelele din teritoriul lor de exclusivitate

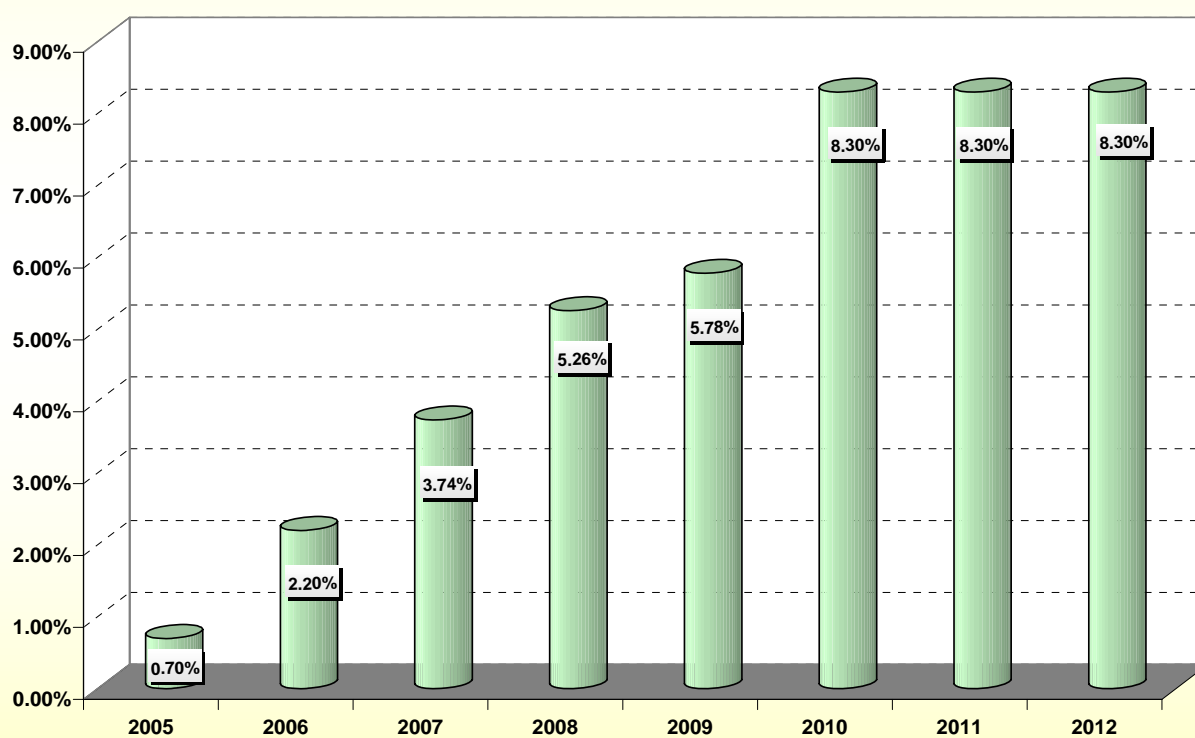
8. Alte informații utile

- ✓ Legislația primară și secundară specifică E-SRE poate fi consultată pe site-ul ANRE, www.anre.ro, la rubrica *Surse regenerabile*.
- ✓ Date privind prețurile energiei electrice tranzacționate pe PZU se pot obține consultând site-ul Operatorului Pieței de Energie Electrică, www.opcom.ro.
- ✓ Date privind procedura de emiteră a certificatelor verzi se pot obține de pe site-ul OTS, www.transelectrica.ro.
- ✓ Date privind procedurile specifice funcționării pieței de CV se pot obține de pe site-ul OPCV, www.opcom.ro.
- ✓ În baza solicitării pe care trebuie să o facă la ANRE, producătorul de E-SRE primește garanții de origine pentru E-SRE livrată în rețea.

Recomandări

- ✓ Pentru cunoașterea mecanismelor comerciale specifice producțiilor prioritare, se recomandă consultarea *Codului Comercial al pieței angro de energie electrică*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 25/2004.
- ✓ Pentru a intra în posesia datelor primare necesare dezvoltării unei investiții în domeniul SRE (de ex. viteza vântului sau intensitatea radiației solare pe teritoriul României), se recomandă adresarea către Agenția Națională de Meteorologie sau către institutele de cercetare din domeniul energiei.

Cotele obligatorii* stabilite prin HG 958/2005

*Cotele obligatorii - valori procentuale anuale din consumul național brut de energie electrică, calculate progresiv pentru atingerea țintei naționale din 2010